Lisa 1

LÄBI ARUTATUD
Lahmuse Kooli õppenõukogus
Õppenõukogu protokoll 28.08.2026 nr 1-6/6
LÄBI ARUTATUD JA AVALDATUD ARVAMUST
Lahmuse Kooli hoolekogus
protokoll 29.04.2026.a nr 1-5/1-26
KEHTESTATUD
Lahmuse Kooli direktori
käskkirjaga 14.09.2026 nr 1-2/6-26

Lahmuse Kooli õppekava üldosa

2026

Sisukord

1 Üldsätted 4
1.1 KOOLI ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUSED 4
1.2 KOOLI ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS 4
2. Õppe- ja kasvatustegevus. 5
2.1 PÕHIHARIDUSE ALUSVÄÄRTUSED 5
2.2 PÕHIKOOLI SIHISEADE 5
2.3 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID NING PÕHIMÕTTED 5
2.3.1 Lihtsustatud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted 6
2.3.2 Toimetulekuõppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted 6
3. Lahmuse Kooli väärtused ja eripära. 7
4. Läbivad teemad ja lõimingu rakendamine. 8
4.1 LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED 8
4.2 LÕIMINGU RAKENDAMINE 8
5. Õppekorraldus ja õpikeskkond 9
5.1 TUNNIJAOTUSPLAANID LAHMUSE KOOLIS 11
5.1.1 Põhikooli lihtsustatud õppekava Lahmuse koolis 11
5.1.2 Põhikooli toimetuleku õppekava Lahmuse koolis 12
5.1.3 Põhikooli riiklik õppekava Lahmuse koolis 13
5.2 LISAÕPE 13
5.3 LISAÕPE LIHTSUSTATUD ÕPPES 14
5.4 PIKENDATUD ÕPE TOIMETULEKUÕPPES 14
5.5 LISAÕPE TOIMETULEKUÕPPES 15
6. Loovtöö korraldamise põhimõtted 16
6.1 LOOVTÖÖ JUHENDAMISE PÕHIMÕTTED 16
6.2 LOOVTÖÖ KOOSTAMISE ETAPID 16
6.3 LOOVTÖÖ HINDAMINE 16
7. Hindamise korraldus ning põhikooli lõpetamine 17
7.1 HINDAMISE ALUSED 17
7.2 ÕPITULEMUSTE HINDAMISE ALUSED 17
7.3 HINDAMISE EESMÄRK. 18
7.4 ÕPIPROTSESSI HINDAMINE 18
7.5 ARVESTUSLIK HINDAMINE 19
7.6 ARVESTUSLIKE KIRJALIKE TÖÖDE HINDAMINE 19
7.7 KOKKUVÕTVAD HINDED JA JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE 19
7.8 HINDAMINE JA SELLE EESMÄRK TOIMETULEKUÕPPES 20
7.9 KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE 21
7.9.1 Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. 21

7.9.2 Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. 21
7.10 PÕHIKOOLI LÕPETAMINE 21
8. Individuaalne õppekava 22
9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamise korraldus 22
10. Karjääriteenuste korraldus 23
11. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted 24
12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord 24

1 Üldsätted

1.1 KOOLI ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUSED

Lahmuse Kooli õppekava on Lahmuse Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Lahmuse Kooli õppekava aluseks on:

- põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (09.06.2010);

- põhikooli riiklik õppekava (Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrus nr.1);

- põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava (Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määrus nr. 182);

- Lahmuse Kooli arengukava.

Lahmuse Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli õpetajate toas ja veebilehel (www.lahmuse.edu.ee).

Kooli õppekava alusel määratletakse eri- või tõhustatud tuge vajavate õpilaste õpetamise üldhariduslik sisu, mis võimaldab kujundada nimetatud õpilaste jõukohase toimetuleku tänapäeva sotsiaalses keskkonnas. Koolis viiakse läbi õpet õpilastele, kes riikliku õppekava järgi õppides vajavad eri- või tõhustatud tuge ja neil on püsiv õpiraskus. Õppetöö toimub riikliku-, lihtsustatud- ja toimetulekuõppekava alusel.

Lahmuse Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadena toodud ainekavadest.

Õppekava üldosa ja ainekava alusel koostab õpetaja igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, neile määratud õppekava ja õpetajatevahelist koostööd.

Kooli õppekava koostamise ja arendamise eest vastutab direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.

1.2 KOOLI ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS

- üldsätted;

- õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

- Lahmuse kooli väärtused ja eripära;

- läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu rakendamine;

- õppekorraldus, tunnijaotusplaanid;

- loovtöö korraldamise põhimõtted;

- hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine;

- individuaalne õppekava;

-õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamise korraldus;

- karjääriteenuste korraldus;

- õpetaja töökava koostamise põhimõtted;

- õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Lahmuse kooli õppekava lisades esitatakse:

- riikliku- ja lihtsustatud õppe ainekavad, milles esitatakse õppe eesmärgid, õppesisu ja oodatavad õpitulemused klassiti;

- toimetulekuõppe ainekavad, milles esitatakse õppe eesmärgid, õppesisu ja oodatavad õpitulemused arengutasemeti.

2. Õppe- ja kasvatustegevus.

2.1 PÕHIHARIDUSE ALUSVÄÄRTUSED

- Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

- Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

- Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

- Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2.2 PÕHIKOOLI SIHISEADE

- Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

- Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

- Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, enesereflesiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

- Kool aitab kujundada põhilisi väärtushoiakuid. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ning inimeste mitmekesisusse.

- Põhikooli õpilane on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omab valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

- Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

- Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

2.3 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID NING PÕHIMÕTTED

Kooli õppe ja kasvatuse eesmärgid ning põhimõtted tulenevad kooli eripärast, kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Kooli ülesanne on aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna Kooli õppekava võimaldab õpilasele võimetekohase ja eripära arvestava õpikeskkonna loomise ning annab võimalikult hea ettevalmistuse õpingute jätkamiseks ja elus toimetulekuks.

2.3.1 Lihtsustatud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted
Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge ja mõõduka intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas.

Lihtsustatud õppe kasvatustegevuse eesmärgid:

- õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast;

- õpilane on suuteline majandama ennast ja oma perekonda;

- õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;

- õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;

- õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;

- õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;

- õpilane on valmis koostööks;

- õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis otsima endale sobivat tööd;

- õpilane on omandanud tööpraktika kaudu saadud kogemusi iseseisvaks eluks.

Lihtsustatud õppe põhimõtted:

- Individuaalsuse arvestamine. Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või kõrgendatud nõuded õppekavas ettenähtud õpitulemustele.

- Praktiliste teadmiste ja oskuste omandamine. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, - meetodite abil.

- Sotsiaalsete kogemuste omandamine toimub koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljöö, eneseanalüüsi arendamise oskus.

2.3.2 Toimetulekuõppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted
Toimetulekuõppe põhiülesanne on toetada mõõduka intellektipuudega õpilase arengut, kes tuleb toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd.

Eripedagoogilise kasvatustegevuse eesmärk on kujundada õpilastes kompensatsioonimehhanisme, arendada tunde- ja tahtevalda, soodustada õpilase enesetunnetuse, kommunikatiivsete ja sotsiaalsete oskuste arengut ning ühiskonnas toimetulekut.

Toimetulekuõppe üldeesmärk on aidata kujuneda isiksusel, kes vastavalt oma võimetele:

- teadvustab ennast (mina) ja kaasinimesi (mina-meie-teised);

- orienteerub keskkonnas ja igapäevastes toimingutes, tegutseb tuttavates situatsioonides, hoidub teadaolevatest ohtudest ja küsib vajadusel abi;

- mõistab talle suunatud kohandatud kõnet ja/või alternatiivseid väljendusvahendeid;

- väljendab arusaadavalt oma soove/vajadusi;

- tuleb toime võimetele vastavate lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisülesannetega;

- teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;

- mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile;

- teeb jõukohast tööd, on valmis jätkuõppeks;

- järgib õigusnorme, hoidub vägivallast, suhtub positiivselt enda ümber olevatesse kaaslastesse.

Põhimõtted toimetulekuõppes:

- Individuaalsuse arvestamine. Õppeülesanded valitakse õpilase potentsiaalset arenguvalda arvestades. Üldised arengueesmärgid konkretiseeritakse arengu- ja tegevusvaldkondade kaupa. Individuaalseid arengueesmärke kajastavad individuaalsed õppekavad, mille koostamisel arvestatakse ka isiklikke rehabilitatsiooniplaane.

- Õpetamise jõukohasus. Õpilased omandavad jõukohased praktilised oskused ja selleks vajalikud teadmised igapäevastes korduvates situatsioonides.

- Reaalne keskkond. Toimetulekuõpe suunab õpilast täitma korduvates situatsioonides praktilisi ülesandeid koostegevuses ja eeskuju järgi. Õpilased võtavad võimetekohaselt osa oma tegevuse kavandamisest ja tulemuse hindamisest.

- Ühistegevus. Õpioskuste kujundamist soodustavad kõigi pedagoogide ja lastevanemate ühised nõudmised ja samalaadne abi. Toimingute struktuuri omandamine toimub minimaalsete tegevussammude ja osaoskuste kaupa, omandatud osaoskused ühendatakse ahelaks.

- Praktiline tegevus. Praktilise tegevuse baasil areneb suhtlemine ja kogemustele (mälukujutlustele) toetuv vaimne tegevus, kujunevad tunnetustegevuse elementaarsed oskused.

3. Lahmuse Kooli väärtused ja eripära.

- Lahmuse kool tegutseb looduskaunis Lahmuse mõisa kompleksis, kus mõisahooned on renoveeritud ja kohandatud õppetegevuseks ning õpilaskoduks. Kool mõisas loob sideme mineviku ja kaasaja vahel, kus toimub kultuuriline järjepidevus põlvkondade vahel. Mõisakeskkonas on head võimalused õppe- ja kasvatustööks. Õpitegevused ümbritseva looduskeskkonna tundmaõppimisel aitavad kujundada õpilaste väärtushinnanguid ja toimimisviise toimetulekuks igapäevases elus. Mineviku, oleviku ja tuleviku kohta käivate teadmiste tervikuks lõimimine saab toimuda erinevates õppeainetes läbi kaemuslik-praktilise tegevuse.

- Lahmuse kooli õppe- ja huvitegevust rikastavad ümbruskonna ajaloolised ja looduskaunid paigad. Olgu selleks siis Suure-Jaani keskus koos kiriku, surnuaia ning järvega, või Soomaa looduskaitseala, Lõhavere linnamägi ning Sakala tee. Tavapärased on Lahmuse kooli ühised väljasõidud või matkad nendesse paikadesse.

- Lahmuse koolil on eelkutseõppe erialade lai valik, mis aitavad luua valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel. Toimub koostöö kutsekoolide, ümbruskonna ettevõtete ja ettevõtjatega. Kõik II kooliastme valikained tunnijaotusplaanis toetavad õpilaste üleminekut eelkutseõppele. Väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige.

- Töökasvatuses kaasame õpilasi kooli ümbruse ja ruumide korrashoidu ning kaunistamisse. Toimuvad talgud. Mõisapargi hooldamine on hea praktiline väljund eelkutseõppe tundide läbiviimiseks. Kaasame õpilasi ka õpperuumide ja õpilaskodude korrashoidu läbi erinevate praktiliste tegevuste. Töö kaudu kujundame õpilaste ilumeelt, loovust, töösse suhtumist ning tekitame temas armastust töö vastu.

- Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute arendamisel. Võrdselt pöörame tähelepanu nii vaimsele kui füüsilisele tervisele. Õpilane on teadlik enda ja teiste

terviseriskidest (haigused ja traumad). Püüdleme oma ja teiste tervisest hooliva ja ohutusnõudeid järgiva õpilase suunas. Tervisekasvatust toetavad tegevused on Lahmuse Taastuskeskuse tugiteenused, õppekäigud, terviserajad ja õuesõppetunnid ning kooli jõusaali treeningud.. Meie kooli toit on tervislik ja lapse erisusi arvestav. Kasvatus- ja huvitegevus on seotud tervisliku elu põhimõtetega: õpilased viibivad palju väljas aktiivselt liikudes. Õpilaste kasutada on kooli spordiväljak, tasakaalurada, mänguväljak ja jalgrattad. Kehalise kasvatuse tundide läbiviimiseks on koolil väga head võimalused, olgu selleks kooli staadion, võimla, kooli pargiala või talvel kelgumägi. Lahmuse kool on aktiivne Eesti Eriolümpia võistlustel osaleja.

- Tugiteenused on Lahmuse koolis hästi kättesaadavad tänu Lahmuse Taastuskeskusele. Õpilased saavad nii rehabilitatsiooni järgi määratud kui ka vajaduspõhiseid teenuseid. Koolist saab sotsiaalpedagoogi, psühholoogi, füsioterapeudi ja meditsiiniõe teenust. Suureks väärtuseks on õpilastele järjepidev ja vajaduspõhine hambaravi teenuse pakkumine koostöös kohaliku hambaravi asutusega.

- Õppe- ja kasvatustööd toetavad Lahmuse koolis lisaks tavapärasele õppetööle aktiivne huvitegevus, kooli raamatukogu ja õpilaskodu.

4. Läbivad teemad ja lõimingu rakendamine.

4.1 LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on ülekooliliselt ühtlustatud. Läbivate teemade õppesisu on klassiti ja õppeaineti lahti kirjutatud õpetajate töökavades.

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli õppe- ja kasvatuse ning kooliorganisatsiooni toimimise kaudu, põhinedes:

1) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused;

2) klassi- ja koolivälisel tegevusel – huviringide, kasvatustöö tegevuse korraldamisel arvestatakse läbivate teemade taotlustega.

Õppekava kohustuslike läbivate teemade alusdokumendiks on „Põhikooli riiklik õppekava“, kuid kohandatud lihtsustatud- ja toimetulekuõppel õppijatele vastavaks ja võimetekohaseks. Õppe- ja kasvatustegevuses käsitletavad läbivad teemad koolis on järgmised:

1) keskkonnateadlikkus – toetatakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks;

2) teabekeskkond – taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat infokeskkonda lähtudes infotehnoloogia arengust ja suhtlemisvõimalustest/ vajadustest maailmaga;

3) kultuuri osa mõtte- ja käitumislaadi kujundajana – taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo vältel, omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

4) eluks ettevalmistus ja kutseõpe – aidatakse õpilasel kujuneda isiksuseks, kes tuleb toime muutuvas õpi-, elu ja töökeskkonnas (ettevõtete külastused, töövarjupäevad, tööpraktikad jne, mida saab teostada erinevate ainetundide raames);

5) tervis, ohutus, turvalisus – toetatakse õpilase kasvamist vaimselt, emotsionaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt.

4.2 LÕIMINGU RAKENDAMINE

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste

üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus. Lõimingu abil seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetatakse need reaalse elu konteksti. Õpilastel aidatakse teadmisi mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Lõimingu eesmärgid on:

1) ainepõhise õppekava paindlikumaks ja efektiivsemaks muutmine;

2) aidata mõista ja suhestada juba õpitut või õpitavat;

3) pakkuda õpilastele motiveeritud teadmisi, seostada teadmisi õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilase aktiivsust;

4) toetada üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist;

5) vältida selliseid õppimisraskusi, mis võivad tekkida tähelepanu ümberlülitamisest ühelt ainelt teisele;

6) koolis õpitava seostamine eluga, kus õpilased suudaksid koolis õpitut uues kontekstis või reaalses elus rakendada;

Lõiming saavutatakse:

1)erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel;

2) õppeülesannete ning -viiside abil (õppekäigud, rühmatööd, kooliüritused, projektid, spordivõistlused, matk);

3) läbi koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste;

4) õpetajate omavahelises koostöös.

8.3 Lõiminguviisid:

1) võib luua seoseid üksikute õppeainete vahel, ainevaldkondade sees või lõimida tervikuks kogu õppekava;

2) ainetevaheliste seoste puhul kasutatakse ühe õppeaine sisu, et aidata õpetada või kinnistada materjali mõnes teises aines;

3) ajaline kooskõla seostab ajaliselt tavaliselt kahte iseseisvat õppeainet nii, et ühes aines õpitu toetaks teis(t)es õppeaine(te)s õpitavat;

4) õppeainete kombineerimine, kus püütakse luua seoseid kahe või enama õppeaine vahel ja sees;

5) teemakeskne lõimimine saavutatakse erinevate õppeainete ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil.

5. Õppekorraldus ja õpikeskkond

Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;

- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamusvahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õppetöö toimub eesti keeles.

Õppetunni pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Vahetunni pikkus on 10 minutit iga õppetunni kohta, söögivahetunni pikkus on 20 minutit. Tundide ja vahetundide ajad on märgitud kooli kodulehel.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas.

1) Lihtsustatud õppekava läbimiseks on üldjuhul arvestatud üheksa aastat.

2) Toimetulekuõppekava läbimiseks on nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat.

Toimetuleku- ja hooldusõppe õpilastele on kooli ja/või individuaalse õppekavaga sätestatud nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat ehk pikendatud õpe (tunnijaotusplaanis PÕ) Kooli põhjendatud otsuse õppeaja pikendamisest keeldumise kohta vormistatakse kirjalikult ja toimetatakse õpilase vanemale või eestkostjale kätte posti teel või antakse kätte allkirja vastu hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal. (Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava“ ja Lisa 2 „Tometulekuõpe“ uue redaktsiooni jõustumine 28.06.2025. alusel)

3) Põhikooli lõpetanutel on võimalik koolis jätkata õpinguid järgmistel tingimustel:

Lisaõpe põhikooli lõpetanule (tunnijaotusplaanis LÕ) - kool pakub lisaõpet Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (lihtsustatud õpe, toimetuleku õpe) alusel põhikooli lõpetanule ning põhikooli riikliku õppekava järgi põhikooli lõpetanutele, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal ja kes ei ole valmis õpinguid jätkama või tööturule suunduma või kes ei pääsenud soovitud õppeasutusse. Lisaõppe kestus on üks õppeaasta. (Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 50 sätestatud nõuetest)

5.1 TUNNIJAOTUSPLAANID LAHMUSE KOOLIS

5.1.1 Põhikooli lihtsustatud õppekava Lahmuse koolis

Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa. Õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

Õppeained jagunevad kohustuslikeks ja valikõppeaineteks. Tööõppe ja valikainete sisu valitakse vastavalt kooli võimalustele ja lastevanemate ning õpilaste soovidele. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad. Tööõpetus võib sisaldada tööpraktikat.

Võõrkeelena õpetatakse ühte keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Võõrkeele õpe algab 5. klassist.

Kehalise kasvatuse tunnid korraldatakse alates 4. klassist poistele ja tüdrukutele eraldi.

Õppeaasta koosneb kolmest trimestrist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.

Läbivad teemad on määratud kooli õppekavas.

Tunnijaotusplaan lihtsustatud õppes

Õppeained / klassid	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	LÕ
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6	
Võõrkeel					2	2	2	2	2	
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5	
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4	
Ajalugu						1	2	2	1	
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1	
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2	
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7	
Valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2	
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32	30

5.1.2 Põhikooli toimetuleku õppekava Lahmuse koolis

Toimetulekuõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava, milles keskendutakse ainekavades märgitud tegevustele ja teemadele.

Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainete ja valitud tööõppe suunale koostab kool ainekavad. Tööõppe ja valikainete sisu valitakse vastavalt kooli võimalustele ja lastevanemate ning õpilaste soovidele. Tööõpetus sisaldab tööpraktikat.

Tunnijaotusplaan toimetulekuõppes

Õppeained/klassid	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	PÕ	PÕ	LÕ
Elu- ja toimetulekuõpe	4	5	5	5	7	7	7	7	7			
Eesti keel	4	5	6	6	6	6	6	6	6			
Matemaatika	2	3	4	4	5	5	5	5	5			
Kunst ja käeline tegevus	5	5	5	5	5	2	2	2	2			
Muusikaõpetus	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Tööõpetus						5	5	5	5			
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Rütmika	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Valikõppeained								2	2			
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32	32	32	30-31

5.1.3 Põhikooli riiklik õppekava Lahmuse koolis

Riikliku õppekava järgi õppivatel lastel on määratud koolivälise nõustamiskomisjoni poolt eri- või tõhustatud tugi ja neil on püsiv õpiraskus.

Õpilaste õppekoormus ja sisu on määratud koolivälise nõustamiskomisjoni otsuses, mille alusel on kõigile riikliku õppekava järgi õppivatele lastele koostatud IÕK.

Tunnijaotusplaan riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele

	1.kl	2.kl	3.kl	**Riikl.**	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	**Riikl.**	lisa	7.kl	8.kl	9.kl	**Riikl.**	lisa
Eesti keel	7	6	6+1	**19**	+1	5+1	3+1	3+1	**11**	+3	2	2	2	**6**	
Kirjandus				**-**			2	2	**4**		2	2	2	**6**	
A võõrkeel		+1	3	**3**	+1	3	3	3	**9**		3	3	3	**9**	
B võõrkeel				**-**			1	2	**3**		3	3	3	**9**	
Matemaatika	3	3	4	**10**		4+1	4+1	5	**13**	+2	5	4	4	**13**	
Loodusõp.	1	1+1	1+1	**3**	+2	2	2	3	**7**		2			**2**	
Füüsika				**-**					**-**			2	2	**4**	
Keemia				**-**					**-**			2	2	**4**	
Bioloogia				**-**					**-**		1	2	2	**5**	
Geograafia				**-**					**-**		1	2	2	**5**	
Inimeseõp.		1	1	**2**			1	1	**2**		1	1		**2**	
Ajalugu				**-**			1	2	**3**		2	2	2	**6**	
Ühiskonnaõp.				**-**				1	**1**				2	**2**	
Muusika	2	2	2	**6**		2	1+1	1+1	**4**	+2	1	1	1	**3**	
Kunst	1,5	1,5	1,5	**4,5**		1	1	1	**3**		1	1	1	**3**	
Tööõp./tehnoloog/käsitöö	1,5	1,5	1,5	**4,5**		1+1	2	2	**5**	+1	2	2	1	**5**	
Keh. kasv.	2	3	3	**8**		3	3	2	**8**		2	2	2	**6**	
Loovtöö												1			1
Min.	18	19	23	**60**		21	23	29	**73**		28	31	31	**90**	
Max	20	23	25	**68**		25	28	30	**83**		30	32	32	**94**	
Vaba ressurss	2	4	2	8	4	4	5	1	10		2	1	1	4	

5.2 LISAÕPE

Lahmuse Kool pakub lisaõpet lihtsustatud ja toimetulekuõppe alusel põhikooli lõpetanutele ning põhikooli riikliku õppekava eritoe või tõhustatud toega põhikooli lõpetanutele, mille eesmärk on pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või üleminekuks tööturule.

Lisaõppe kestus on üks õppeaasta. Lisaõppes osalejale võimaldatakse juhendatud õpet 1050 õppetunni ulatuses, mille moodustab üldhariduslik õpe, kutsealane ettevalmistus ning sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste rakendamine. Kutsealast ettevalmistust tehakse koostöös kutseõppeasutuse ja/või tööandjaga.

5.3 LISAÕPE LIHTSUSTATUD ÕPPES

Aasta vältel toetatakse õpilase intellektuaalset, emotsionaalset, vaimset, füüsilist ning sotsiaalset arengut.

Lisaõpe pakub võimalust tunnetada hariduse ning väljaõppe tähtsust, arenevad õpilaste põhioskused, teadlikkus ja enesekindlus.

Õpilastele võimaldatakse saada kogemusi erinevatest töövaldkondadest, mis aitavad kaasa õigete otsuste tegemisele haridustee valikul. Õpilastel avaneb võimalus saada kogemus mitmel erineval erialal valikainetena.

Õppeained valib kool, võttes arvesse nii kooli võimalusi kui õpilaste vajadusi ja soove koostöös lapsevanematega.

Valikainetena on õppekavas vastavalt õpilase võimetele võimalik valida:

a) puutöö;

b) metsandus;

c) kangakudumine;

d) remonditööd;

e) kodundus;

f) käsitöö;

g) klaasi- ja savitöö;

h) sepatöö;

i) puhastusteenindus;

j) masinaõpetus.

Õpingud toimuvad auditoorse töö, praktilise töö, praktika ja iseseisva töö vormis.

Praktika on õppekava raames õppijatele arvestavalt kohandatud töökeskkonnas ja individuaalsel juhendamisel kindlate õpieesmärkidega toimuv töös õppimine. Kool võimaldab, et kõigil õpilastel on võimalus sooritada kutsekoolis 3-4 nädala ulatuses õppepraktikat.

Õppeaasta lõpuks teeb iga õpilane koostöös juhendajaga loovtöö ühel vabalt valitud erialal. Loovtöö lõpeb toote valmimisega ja selle esitlemisega, kus õpilane kirjeldab toote valmimiskäiku, materjali, kasutamisvõimalusi jne.

Iga lõpetaja saab lisaks lõputunnistusele tööpassi, mis sisaldab omandatud töövõtted, teostatud tööd, töövahendite kasutamisoskuse.

Lisaõppe hindamise alus ühtib lihtsustatud õppekava hindamise korraldusega.

5.4 PIKENDATUD ÕPE TOIMETULEKUÕPPES

Pikendatud õppe eesmärgiks on toimetulekuõpetuse tegevust jätkates toetada õpilase arengut, süvendada omandatud oskusi, tagada valmisolek sotsiaalseks toimetulekuks elus, valmistada neid põhjalikumalt ette kutseõppeks.

Pikendatud õppes pööratakse tähelepanu tööharjumuste kinnistamisele ja uute oskuste omandamisele.

Sobiv õpetusmeetod valitakse õpilasele individuaalse vaatlemise ja katsetamise tulemusena. Õpetus on individuaalne ja väikerühma toetav.

Pikendatud õppel pööratakse tähelepanu olemasolevate tööharjumuste kinnistamisele ja uute oskuste omandamisele. Õpetatavaid oskusi harjutatakse pidevalt praktilistes tegevustes.

Valikainetena on õppekavas vastavalt õpilase võimetele võimalik valida:

a) kangakudumine;

b) puhastusteenindus;

c) kodundus;

d) puutöö;

e) käsitöö;

f) klaasi- ja savitöö;

g) sepatöö;

h) metsandus;

i) remonditööd;

j) aiandus;

k) loovmeisterdamine epoksiidvaiguga.

Õpetust teostatakse võimalikult palju õpilasele omases keskkonnas, talle tutvustatakse ühiskondlikke teenindusasutusi, võimalikku tulevast töökeskkonda.

Õppeülesannete raskusastet reguleeritakse õpioskuse omandamise etappe ja õppematerjali keerukust arvestades.

Teisel aastal pikendatud õppes võimaldatakse igale õpilasele teisel poolaastal üks praktikanädal kutseõppeasutuses.

Pikendatud õppe hindamise alus ühtib toimetuleku õppekava hindamise korraldusega. Õppijaid hinnatakse sõnaliselt, mis on õpilast motiveeriv ja tema enesehinnangut toetav.

5.5 LISAÕPE TOIMETULEKUÕPPES

Lisaõppe peamine eesmärk õpilasele on sotsiaalsete oskuste suurendamine läbi õppekava ainete ja tegevuste, õpilase võimalikult sujuv üleminek põhikoolist kutseõppeasutusse, tööle või iseseisvasse ellu.

Lisaõppe praktiliseks väljundiks on eelkutseõpe põhikoolile järgneval õppetasandil (kutsekool).

Lisaõpe peab arendama järgnevaid pädevusi:

a) valmidus teha elementaarseid otsuseid;

b) oskab hinnata võimalikult adekvaatselt enda tugevusi ja oskusi;

c) oskab teha koostööd ettevõtetes, kutseasutustes.

Lisaõppes õppijale võimaldab kool õppetöö-praktika ühe õppenädala jooksul kutsekoolis või praktikabaasis.

Lisaõpe lõpeb praktilise loovtöö valmistamisega ja suuliselt töö kaitsmisega.

Lisaõppe lõpetaja saab lisaks tunnistusele vajadusel tööpassi, mis sisaldab:

a) omandatud töövõtted;

b) teostatud tööd;

c) töövahendite kasutamisoskuse.

6. Loovtöö korraldamise põhimõtted

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatut.
Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö.

6.1 LOOVTÖÖ JUHENDAMISE PÕHIMÕTTED

Õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneda, selleks lepitakse kokku, millal ja mitu korda toimub juhendamine ning kokkulepitud aeg märgitakse tunniplaanis.

Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.

Juhendaja roll on suunav:

a) aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;

b) soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;

c) jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;

d) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;

e) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;

f) nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö (kunsti- või projektitöö, vm) koos kirjaliku osaga.

6.2 LOOVTÖÖ KOOSTAMISE ETAPID

1) Ajakava koostamine: loovtöö ajakava koostades tuleb pidada nõu juhendajaga. Õpilane vastutab ajakava täitmise eest, juhendaja vastutab õpilase konsulteerimise eest.

2) Töö sisulise osa kirjutamine: töö kirjutaja esitab ajagraafikuga määratud ajaks juhendajale töö esialgse variandi, olles kinni pidanud loovtöö vormistamiseks esitatud nõuetest. Vajadusel parandab ja töötab töö ümber juhendaja ettepanekutest lähtuvalt.

3) Töö kaitsmine: loovtöö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni (kuupäeva ja komisjoni koosseisu kinnitab direktor oma käskkirjaga igal õppeaastal eraldi) ja teiste kohaletulnute ees. Õpilane koostab oma loovtöö põhjal lühikese kaitsekõne, kus toob välja peamise oma tööst. Võib kasutada näitlikku abimaterjali.

6.3 LOOVTÖÖ HINDAMINE

Hindamise põhimõtted ning kriteeriumid esitatakse kooli loovtööde hindamisjuhendis.
Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

1) kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;

2) kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul peetud päeviku alusel.

Hinnang antakse:
töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
loovtöö protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
loovtöö vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.
Loovtööde hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist.
Hinne „A"(arvestatud) — Õpilane on omandanud vajalikul tasemel loovtöö koostamise üldised pädevused, Töö sisu ja vormistus on kooskõlas, kõik töö osad on omavahel seotud. Kõik loovtööle esitatavad tehnilised nõuded on täidetud. Õpilase suuline esinemine on piisav.
Hinne „MA" — Õpilane pole järginud koolipoolseid loovtööle esitatavaid nõudeid ning pole täitnud juhendaja korraldusi. Töö sisu ja vormistus ei vasta esitatud nõuetele. Õpilase suuline esinemine on ükskõikne. Loovtöö on esitamata.

7. Hindamise korraldus ning põhikooli lõpetamine

7.1 HINDAMISE ALUSED

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses" § 29 sätestatut ning juhindutakse „Põhikooli riiklikust õppekavast" § 19 - § 23.

Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord (Haridus- ja teadusministri määrus 15.12.2015 nr 54).

Lahmuse kooli õpilaste hindamisel lähtutakse kooli õppekavast ja Lahmuse kooli kodukorrast.

7.2 ÕPITULEMUSTE HINDAMISE ALUSED

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse õppe käigus (jooksvad hinded) ja õppeteema lõppedes (kontrollivate tööde hinded).

Õpitulemusi hindab klassi- või aineõpetaja. Õpitulemusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel.

Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

a) omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust;
b) iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel;
c) oskust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
d) vastuste õigsust, vigade arvu ja liiki;
e) praktilise töö teostust.

Õpitulemusi hinnatakse numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang).
Õpitulemuste hindamine jaguneb:

a) õpiprotsessi hindamine (protsessihinne või hinnang);
b) arvestuslik hindamine (arvestuslik hinne);
c) kokkuvõttev hindamine (trimestri või aasta kokkuvõttev hinne või hinnang).

7.3 HINDAMISE EESMÄRK.

Hindamise eesmärk on:

1) toetada õpilase arengut;

2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;

3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt

4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Õpitulemusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus:

a) Hinde **«5»** («väga hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.

b) Hinde **«4»** («hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

c) Hinde **«3»** («rahuldav») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

d) Hinde **«2»** («puudulik») saab õpilane, kelle suulises vastuses (esituses), kirjalikus töös, praktilises tegevuses või selle tulemuses on olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.

e) Hinde **«1»** («nõrk») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitab, et tal nõutavad teadmised ja oskused puuduvad. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk".

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
1.klassis on lisaks õppe kestel toimuvale kujundavale hindamisele, kasutusel sõnaline hinnang e-koolis:
„Tubli"
„Hea"
„Rahuldav"
„Mitterahuldav"

7.4 ÕPIPROTSESSI HINDAMINE

Õpiprotsessi hindamine on õppimise üksiktulemuste hindamine, mille eesmärk on:

1) õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest;

2) õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine;

3) õpiülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine.

Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust,

võimeid ja arengut. Õpiprotsessi hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja.

7.5 ARVESTUSLIK HINDAMINE

Arvestuslik hindamine on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine. Arvestuslikult hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste omandatust.

- Osa arvestuslikke hindeid võib välja panna protsessihinnete alusel. Protsessihinnete kasutamise arvestuslikul hindamisel otsustab õpetaja.
- Oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tööõpetus) arvestatakse õpitulemuste arvestuslikul hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
- Arvestuslik hindamine kavandatakse trimestri ulatuses. Arvestusliku hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja.
- Nõutavad õpitulemused, nende omandatuse kontrollimise aja, vormi ning hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele teatavaks trimestri algul.
- Arvestuslikult hinnatavate ülesannete (suuline vastus, kirjalik või praktiline töö) täitmine on kõigile õpilastele kohustuslik.
- Koolist puudunud õpilane täidab arvestuslikult hinnatava ülesande õpetajaga kokkulepitud ajal.
- Kui arvestusliku töö tulemust on hinnatud hindega „puudulik" või „nõrk" või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kokkuleppel aineõpetajaga.

7.6 ARVESTUSLIKE KIRJALIKE TÖÖDE HINDAMINE

Hindamisel võetakse aluseks järgmine protsendiskaala:

1) 90–100% punktide arvust – hinne «5»;
2) 70–89% punktide arvust – hinne «4»;
3) 50–69% punktide arvust – hinne «3»;
4) 25–49% punktide arvust – hinne «2»;
5) 0–24% punktide arvust – hinne «1».

Esitatud skaalast viis protsenti üles- ja allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades:

1) töö mahtu;
2) ülesannete keerukust;
3) vigade arvu ja liiki.

7.7 KOKKUVÕTVAD HINDED JA JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.

Õppeaine trimestri hinne pannakse välja vähemalt kolme arvestusliku hinde põhjal. I kooliastmes pannakse trimestrihinne välja protsessihinnete ja arvestuslike hinnete alusel.

Õppeaine aastahinne pannakse välja õppeperioodi lõpus.

I klassis kasutatakse kokkuvõtva hindamisena kolm korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

Õppeainete kokkuvõtvad trimestri-, kursuse- ja aastahinded kantakse e-kooli ja paberkandjal tunnistusele, aastahinded ka õpilasraamatusse.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik" või jäänud

puudumiste tõttu hindamata.

7.8 HINDAMINE JA SELLE EESMÄRK TOIMETULEKUÕPPES

Toimetuleku riikliku õppekava» järgi õppivate õpilaste hindamisel kasutatakse sõnalist hindamist (hinnanguid), mis kirjeldab arengus toimunud edusamme ja juhib tähelepanu lähematele ülesannetele. Õpilasi hinnatakse riiklikus õppekavas esitatud hindamiskriteeriumide alusel. Õpilasel peab olema võimalus saada jõukohases töös võimetekohase osalemise ning töö tulemuse kohta konkreetne positiivne hinnang.

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgiks on:

1) motiveerida õpilasi õpiülesandeid sooritama ja märkama oma tulemuse vastavust näidisele;

2) mõjutada õpilase võimalikult adekvaatse enesehinnangu kujunemist;

3) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja potentsiaalse arengu toetamisel;

4) anda õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanemale (eestkostjale, hooldajale) teavet õpilase arengudünaamikast.

Hindamine toimetulekuõppes toimub õpilasele koostatud individuaalse õppekava nõuete alusel. Õpieesmärkide saavutamise taset hinnatakse sõnaliste hinnangutega.

Õpitulemusi hindab klassi- ja aineõpetaja. Hindamine jaguneb jooksvaks ja kokkuvõtvaks hindamiseks.

Jooksval hindamisel teeb õpetaja lapse arengu kohta tähelepanekuid, et oleks võimalik õpilase arengut iseloomustada ning vajadusel õppekava korrigeerida.

Hindamine on sõnaline ning kajastub kirjalikel töödel ja õpilaspäevikus. Jooksev hindamine on aluseks kokkuvõtvale hindamisele 3 korda aastas iga trimestri lõpus. Õppeaine sõnaline aastahinne pannakse välja õppeperioodi lõpus ning kantakse õpilasraamatusse.

Õpilase arengut hinnatakse hinnangutega:

„tuleb hästi toime“ -**THT**

„tuleb toime“-**TT**

„tuleb toime sõnalise abiga“- **TTS**

„tuleb toime eeskuju järgi“- **TTE**

„tuleb toime koostegemisel“-**TTK**

„ei tule toime“-**ET**

Hinnang „ei tule toime” viitab vajadusele muuta individuaalset õppekava ning seda ei kasutata kokkuvõtval hindamisel.

Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras. Lapsevanemal või eestkostjal on õigus saada teavet oma lapse hinnangute kohta õpetajatelt, kasvatajatelt kogu õppeaasta vältel.

Üldreeglina toimetuleku riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi klassikursust kordama ei jäeta. Erandina võib õppenõukogu otsusel koolikohustuse mittetäitmisel jätta klassikursust kordama õpilase, kes on puudunud koolist rohkem kui 50% õppetööst.

7.9 KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

7.9.1 Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga trimestri lõpus õpilase klassitunnistuse või hinnangulehe kaudu.

Käitumise hindamine:

„**Eeskujulik"** Õpilasele on üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide ja kooli kodukorra järgimine harjumuspärane igas olukorras.

„**Hea"** Õpilane järgib enamasti üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning kooli kodukorra nõudeid.

„**Rahuldav"** Õpilane järgib üldiselt üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kuid on esinenud eksimusi, mistõttu vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist.

„**Mitterahuldav"** Õpilane eirab pidevalt kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate nõudmistele. Õpilane puudub korduvalt põhjuseta või on sooritanud õigusvastase teo või on käitunud ebakõlbeliselt.

Õpilase käitumist hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajate ja kasvatajatega igal trimestril.

Käitumishinne märgitakse e-kooli, tunnistusele ja õpilasraamatusse.

7.9.2 Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Hoolsuse hindamine:

„**Eeskujulik"** Õpilane suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki aineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

„**Hea"** Õpilane suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

„**Rahuldav"** Õpilane täidab üldiselt oma õppeülesandeid, kui ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.

„**Mitterahuldav"** Õpilane ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

Õpilase hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega igal trimestril.

Hoolsuse hinne märgitakse e-kooli, tunnistusele ja õpilasraamatusse.

7.10 PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

- Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad", kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

-Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

-Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud

käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse" § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

Lihtsustatud õppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad" ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Kooli valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

8. Individuaalne õppekava

Individuaalne õppekava (IÕK) on kirjalik dokument, mis õpilase arengutasemest lähtudes määrab kindlaks õppe individuaalsed eesmärgid üheks õppeaastaks.

IÕK koostamisel lähtutakse õpilase oskustest, arvestatakse õpilase arengutaset, individuaalseid vajadusi ja huve. Eesmärkide püstitamisel lähtutakse vastava klassi õppe rõhuasetustest ja määratletud pädevustest. IÕK koostamisel osalevad kõik õpilasega tegelevad pedagoogid. IÕK koostamise eest vastutab klassijuhataja ja selle kinnitab kooli direktor.

IÕK koosneb üldosast, mis fikseerib õpilase üldised pädevused ja potentsiaalid ning kõik õpilasega tegelevad aineõpetajad, kasvatajad, spetsialistid.

IÕK sisaldab:

1) üldised andmed õpilase kohta, tervislik seisund;

2) tugisüsteemid;

3) eesmärgid (lühi- ja pikaajalised);

4) erisused õppekorralduses (õppesisu, õpitulemused);

5) vajadusel individuaalse õppekava korrigeerimine õppeaasta jooksul;

6) kokkuvõttev hinnang õppeaasta lõpus, õpioskused.

IÕK rakendamise etapid:

a) IÕK üldosa koostatakse ja kinnitatakse jooksva õppeaasta 1. oktoobriks. Uuel õpilasel jooksva trimestri jooksul;

b) õppeaasta lõpus teeb klassijuhataja kokkuvõtva hinnangu.

9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamise korraldus

- Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse, õpilase õiguste ja kohustuste kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

- Kool võimaldab õpilaste vanematele juurdepääsu kooli valduses olevale teabele oma lapse kohta. Vanema juurdepääsu teabele selle kohta, kas õpilane on kooli õpilaste nimekirjas või mitte, võib keelata vaid mõjuva põhjuse esinemisel.

- Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele ja tema vanemale teatavaks trimestri algul või jooksvalt. Infot edastatakse

lastevanematele õpilaspäeviku või e-kooli, klassijuhataja, kasvataja ja kooli kodulehe kaudu.

- Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest. Kui piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ei ole andnud nõusolekut õpilase hinnetest teavitamiseks elektrooniliselt, on kool kohustatud teavitama õpilast ja vanemat õpilase hinnetest paberil vormistatud klassitunnistuse või õpinguraamatu kaudu.

- Lapsevanemal on võimalus saada teavet ja nõustamist oma lapse kohta igal nädalal. Kõigile õpilastele tagatakse vähemalt psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Koolis on võimalik saada ka logopeedi ja füsioterapeudi teenust.

- Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest.

-Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku õpilaste vanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul. Vähemalt ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel on direktor kohustatud kutsuma kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

10. Karjääriteenuste korraldus

§ 33. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

Koolis toimuva karjääriteenuste korralduse eesmärk on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

Lahmuse Koolis tegeletakse karjääriplaneerimisalase tööga kogu õpilase kooliaja jooksul. Karjääriplaneerimise suunamisega tegelevad kõik aineõpetajad, klassijuhatajad, tugisüsteemide liikmed, koolijuht ja lapsevanemad.

Karjääriplaneerimisalane õpe realiseerub:

a) õppekeskkonna korralduses;

b) üld- ja valdkonnapädevuste ning läbivate teemade kujundamisel igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;

c) karjääriplaneerimisalastes nõustamis- ja infotundides.

Õppe- ja kasvatustegevuses suunatakse õpilast:

1) teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;

2) arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;

3) arendama oskust seada endale eesmärke ning tegutseda neid süsteemselt ellu viies;

4) kujundama valmisolekut teha kutseotsuseid ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;

5) tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Karjääriplaneerimise üldteemad on järgmised:

1. **Enesetundmine** – Õpilased kujundavad adekvaatse ja stabiilse enesehinnangu, mis on aluseks oma elutee otstarbekale planeerimisele ja valikute tegemisele. Arenevad suhtlemis- ja koostööoskused, mis aitavad õpilastel paremini hakkama saada erinevates õpingu- ja

tööturusituatsioonides ning teistega koostööd tehes.

2. **Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine** – õpilased saavad teadmisi tööturust.

3. **Planeerimine ja otsustamine** – õpilased õpivad koondama ja süstematiseerima informatsiooni iseendast, töömaailma võimalustest, nõudmistest ja õppimisvõimalustest ning seostavad seda oma tuleviku plaanidega. Õpilased õpivad kasutama erinevaid karjääriinfoallikaid. Õpilased koostavad isikliku tegevuskava oma karjääriplaanide teostamiseks.

Karjääriplaneerimistöö alased tegevused ainetundides on järgmised:

1) õpilaste silmaringi arendamine;

2) positiivse mõtlemisoskuse arendamine;

3) otsustus- ja vastutusvõime arendamine;

4) meeskonnatööoskuste arendamine;

5) õpilase individuaalsuse arvestamine õpetamisel;

6) planeerimise (aja, tegevuse) õpetamine;

7) õppekäigud.

Õppe- ja kasvatustöö raames korraldab klassijuhataja:

1) erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele;

2) koostöös huvijuhiga erinevaid õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.

11. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppe- ja kasvatustöö õppetunnis.

- Töökava koostamine ja arendamine kuulub õpetaja pädevusse. Iga õpetaja koostab töökavad igaks trimestriks/poolaastaks iga aine ja klassi kohta, kus ta tunde annab. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, õpetajate vahelist koostööd ning õppeaasta üldist tegevuskava.

Õpetaja töökava koosneb järgmistest osadest :

1) üldandmed (õppeaine nimetus, õpetaja nimi, klass, õppeaasta);

2) õppeaasta üldeesmärgid (so valik õppekava üldpädevustest);

3) läbivad teemad, lõiming teiste õppeainetega;

4) teema (lähtuvalt ainekavast);

5) kasutatav õppevara;

6) oodatavad õpitulemused.

- Õpetaja töökava on õpetaja põhitöövahend, mis võib õppetöö käigus täieneda ja muutuda. Tehtud täiendusi ja muudatusi arvestatakse järgmise trimestri töökava koostamisel.

- Õpetaja paneb töökava üles kooli arvutisse hiljemalt iga trimestri teiseks töönädalaks.

12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.